

**Pan
Kazimierz Kleina
Przewodniczący
Komisji Budżetu i Finansów Publicznych**

Senat VIII kadencji

Szanowny Panie Przewodniczący,

Dziękując za zaproszenie na planowane w dniu 27 sierpnia o godz. 12.00 posiedzenie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych, w trakcie którego rozpatrzona zostanie m.in. ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (druk senacki nr 1047, druki sejmowe nr 3576, 3595 i 3770; dalej: ustawa o nadzorze makroostrożnościowym), pragnę przedstawić następujące stanowisko Kasy Krajowej.

Zgodnie z przedstawionym na etapie prac sejmowych uzasadnieniem procedowanych regulacji, celem ustawodawcy realizowanym ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym jest identyfikacja, ocena oraz monitorowanie ryzyka systemowego, a także podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczenia tego ryzyka. Pod pojęciem ryzyka systemowego rozumie się, zgodnie z przepisem art. 4 pkt 15 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, *„ryzyko zakłócenia w funkcjonowaniu systemu finansowego, które w razie jego materializacji zaburza działanie systemu finansowego i gospodarki narodowej jako całości, którego źródłem mogą być w szczególności tendencje związane z nadmierną dynamiką akcji kredytowej lub zadłużenia i związane z nimi nierównowagi w zakresie cen aktywów, niestabilne modele finansowania, rozkład ryzyka w systemie finansowym, powiązania pomiędzy instytucjami finansowymi lub nierównowagi makroekonomiczne i sektorowe;”*.

Przewidziane w ustawie o nadzorze makroostrożnościowym regulacje mogące odnosić się bezpośrednio lub pośrednio do spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych jako takie wykraczają w ocenie Kasy Krajowej poza zakres dyrektywy implementowanej projektem. Działalność kas jest znacznie mniej skomplikowana niż działalność banków, także skala tej działalności w stosunku do skali działalności banków jest nieporównywalna. Należy także podnieść, że zgodnie z Raportem Narodowego Banku Polskiego *„sytuacja w sektorze SKOK nie generuje bezpośredniego ryzyka systemowego (...). Brak ryzyka systemowego wynika ze stosunkowo małej skali działalności*

SKOK (...) oraz nieznaczej skali powiązań kas z innymi instytucjami finansowymi.”¹. W związku z powyższym Kasa Krajowa wyraża wątpliwość co do zasadności objęcia kas procedowanymi regulacjami nadzoru makroostrożnościowego i wnosi o rozważenie możliwości wyłączenia spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych spod tych regulacji.

Niezależnie od powyższej uwagi generalnej pozwalam sobie przedstawić stanowisko Kasy Krajowej dotyczące jednej ze zmian ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym zawartej w art. 73 procedowanej ustawy z dnia 5 sierpnia br. o nadzorze makroostrożnościowym.

Przepis art. 73 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym, wprowadzający zmiany do ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz. U. z 2015 r., poz. 614), w pkt 4 przewiduje wprowadzenie regulacji, w myśl której w posiedzeniach Komisji Nadzoru Finansowego w sprawach rekomendacji, o których mowa w art. 137 ustawy – Prawo bankowe, mogą uczestniczyć z głosem doradczym wskazani Komisji przedstawiciele izb gospodarczych zrzeszających banki.

W odniesieniu do powyższego należy zauważyć, że zgodnie z przepisem art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego mogą być wydawane również w zakresie dobrych praktyk ostrożnego i stabilnego zarządzania kasami.

Dodawana w art. 73 pkt 4 ustawy regulacja nie zawiera jednak analogicznego uprawnienia dla przedstawicieli Kasy Krajowej w zakresie możliwości ich udziału w posiedzeniach Komisji Nadzoru Finansowego, które dotyczą w/w rekomendacji skok.

W ocenie Kasy Krajowej brak jest podstaw do odmiennego traktowania w omawianym zakresie izb gospodarczych zrzeszających banki (w chwili obecnej Związku Banków Polskich i Krajowego Związku Banków Spółdzielczych) i Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej, zrzeszającej spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe.

W myśl przepisu art. 2 ustawy o izbach gospodarczych, izba gospodarcza jest organizacją samorządu gospodarczego, reprezentującą interesy gospodarcze zrzeszonych w niej przedsiębiorców, w szczególności wobec organów władzy publicznej.

Zgodnie z przepisem art. 44 ust. 2 pkt 1 ustawy o spółdzielczych kasach działalność Kasy Krajowej polega m.in. na: reprezentowaniu interesów kas przed organami administracji państwowej.

W obowiązującym stanie prawnym, przewidującym w procesie wydawania rekomendacji dotyczących dobrych praktyk ostrożnego i stabilnego zarządzania kasami ustawy obowiązek zasięgnięcia przez Komisję Nadzoru Finansowego opinii Kasy Krajowej, faktyczne uwzględnienie roli Kasy Krajowej jako reprezentanta sektora skok ograniczone jest jedynie do równoległego skierowania przez KNF do konsultacji projektu tych rekomendacji do Kasy Krajowej oraz do wszystkich innych podmiotów, do których Komisja ten projekt kieruje, w tym również np. do wybranych firm audytorskich. Należy zaznaczyć, że Kasa Krajowa nie otrzymuje do zaopiniowania wersji rekomendacji sporządzonej przez Komisję po uzyskaniu stanowisk innych podmiotów.

¹ Narodowy Bank Polski „Raport o stabilności systemu finansowego” lipiec 2015 r., str. 113

Należy podkreślić, że pomimo braku ustawowego obowiązku konsultowania projektów rekomendacji bankowych z izbami gospodarczymi, projekty takie w praktyce wpływają do izb gospodarczych zrzeszających banki² analogicznie jak rekomendacje dotyczące kas kierowane na podstawie przepisu art. 62 ust. 2 ustawy o skok do Kasy Krajowej. A zatem ustawowo obowiązkowy proces konsultacji z Kasą Krajową projektów rekomendacji dotyczących kas w praktyce niczym nie różni się obecnie, w omawianym zakresie, od procesu konsultacji rekomendacji dotyczących banków. Należy podkreślić, że po wejściu w życie art. 5 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym w brzmieniu przewidzianym w ustawie z dnia 5 sierpnia br. o nadzorze makroostrożnościowym pozycja Kasy Krajowej w procesie dotyczącym opiniowania rekomendacji będzie, bez uzasadnionych przyczyn, dużo mniej korzystna niż pozycja izb gospodarczych jakimi są ZBP i KZBS. Ustawa o nadzorze makroostrożnościowym przewiduje bowiem, jak wskazano powyżej, możliwość udziału w posiedzeniach KNF dotyczących rekomendacji bankowych z głosem doradczym przedstawicieli izb gospodarczych zrzeszających banki, nie wprowadzając analogicznego uprawnienia dla przedstawicieli Kasy Krajowej w odniesieniu do tych posiedzeń Komisji, które dotyczyć będą rekomendacji, o których mowa w art. 62 ustawy o skok. Rozważając powyższe należy również zauważyć, że skoro wolą ustawodawcy było zagwarantowanie Kasie Krajowej udziału w procesie prowadzonych przez KNF konsultacji projektów rekomendacji, co wynika wprost z art. 62 ust. 2 ustawy o skok, pomijanie jej roli w tym procesie na etapie posiedzeń Komisji, zwłaszcza przy jednoczesnym wprowadzeniu takiej możliwości dla przedstawicieli izb gospodarczych, byłoby daleko idącą niekonsekwencją. Zarówno powyższe, jak i sam prawny charakter Kasy Krajowej przemawia zatem za co najmniej równorzędnym jej potraktowaniem. Kasa Krajowa jest bowiem instytucją utworzoną w drodze ustawy, której prawodawca powierzył doniosłe obowiązki względem zrzeszonych w niej kas, w tym w szczególności zapewnienie ich stabilności finansowej. Okoliczność ta w ocenie Kasy Krajowej powinna znaleźć swoje odzwierciedlenie m.in. w postulowanej redakcji art. 5 ustawy o nadzorze na rynku finansowym.

Podkreślić także należy, że zgodnie z wspomnianym wcześniej przepisem art. 62 ust. 2 ustawy o skok rekomendacje KNF dotyczą dobrych praktyk ostrożnego i stabilnego zarządzania **kasami**, a zatem ich adresatami są wyłącznie kasy, a nie Kasa Krajowa; w związku z powyższym okoliczność podlegania Kasy Krajowej nadzorowi KNF nie może stanowić przeszkody do udziału Kasy Krajowej w posiedzeniach dotyczących rekomendacji dla kas (okoliczność ta jest z tego punktu widzenia okolicznością całkowicie indyferentną).

W związku z powyższym uprzejmie proszę Pana Przewodniczącego o rozważenie możliwości uzupełnienia art. 5 ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym poprzez dodanie nowego ust. 5 w następującym brzmieniu:

„5. W posiedzeniach Komisji w sprawach rekomendacji, o których mowa w art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, mogą uczestniczyć z głosem doradczym wskazani Komisji przedstawiciele Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.”.

Pełen projekt poprawki pozwalam sobie załączyć do niniejszego pisma.

² Np. pismo KNF z dnia 15 kwietnia 2015 r.: http://www.knf.gov.pl/Images/Projekt_Rekomendacja_W-Pismo_do_ZBP_tcm75-41219.pdf

Pragnę wyrazić nadzieję, że przedstawiona propozycja spotka się ze zrozumieniem i przychylnością Pana Przewodniczącego oraz pozostałych członków Komisji Budżetu i Finansów Publicznych.

Jednocześnie do udziału w posiedzeniu Komisji upoważniam:

- Pana Pawła Pelca – radcę prawnego.

Z poważaniem,

Rafał Matusiak
PREZES

Katarzyna Uniwersa
WICEPREZES

Załącznik

Propozycja poprawki do ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (druk senacki nr 1047)

W art. 73 w pkt 4 lit. b otrzymuje brzmienie:

„b) dodaje się ust. 3-5 w następującym brzmieniu:

„3. W posiedzeniach Komisji w sprawach rekomendacji, o których mowa w art. 137 ust. 1 pkt 5 ustawy – Prawo bankowe, mogą uczestniczyć z głosem doradczym wskazani Komisji przedstawiciele izb gospodarczych zrzeszających banki.

4. Każda z izb gospodarczych, o których mowa w ust. 3, jest uprawniona do wskazania Komisji jednego przedstawiciela.

5. W posiedzeniach Komisji w sprawach rekomendacji, o których mowa w art. 62 ust. 2 ustawy z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, mogą uczestniczyć z głosem doradczym wskazani Komisji przedstawiciele Krajowej Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej.””.